129. *Cách 1* : Dùng bất đẳng thức Bunhiacôpxki. Ta có :

$$\left(x\sqrt{1-y^2}+y\sqrt{1-x^2}\right)^2 \le \left(x^2-y^2\right)\left(1-y^2+1-x^2\right).$$

Đặt $x^2 + y^2 = m$, ta được : $1^2 \le m(2 - m) \Rightarrow (m - 1)^2 \le 0 \Rightarrow m = 1$ (đpcm).

Cách 2 : Từ giả thiết : $x\sqrt{1-y^2} = 1 - y\sqrt{1-x^2}$. Bình phương hai vế :

$$x^2(1 - y^2) = 1 - 2y\sqrt{1-x^2} + y^2(1 - x^2) \Rightarrow x^2 = 1 - 2y\sqrt{1-x^2} + y^2$$

$$0 = (y - \sqrt{1-x^2})^2 \Rightarrow y = \sqrt{1-x^2} \Rightarrow x^2 + y^2 = 1 .$$

130. Áp dụng $|A| + |B| \ge |A + B|$. $\min A = 2 \Leftrightarrow 1 \le x \le 2$.

131. Xét $A^2 = 2 + 2\sqrt{1-x^2}$. Do $0 \le \sqrt{1-x^2} \le 1 \Rightarrow 2 \le 2 + 2\sqrt{1-x^2} \le 4$

$$\Rightarrow 2 \le A^2 \le 4.\ \min A = \sqrt{2} \text{ với } x = \pm 1,\ \max A = 2 \text{ với } x = 0.$$

132. Áp dụng bất đẳng thức : $\sqrt{a^2+b^2} + \sqrt{c^2+d^2} \ge \sqrt{(a+c)^2+(b+d)^2}$ (bài 23)

$$A = \sqrt{x^2+1^2} + \sqrt{(1-x)^2+2^2} \ge \sqrt{(x+1-x)^2+(1+2)^2} = \sqrt{10}$$

$$\min A = \sqrt{10} \Leftrightarrow \frac{1-x}{x} = 2 \Leftrightarrow x = \frac{1}{3}.$$

133. Tập xác định : $\begin{cases} -x^2+4x+12 \ge 0 \\ -x^2+2x+3 \ge 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (x+2)(6-x) \ge 0 \\ (x+1)(3-x) \ge 0 \end{cases} \Leftrightarrow -1 \le x \le 3$ (1)

Xét hiệu : $(- x^2 + 4x + 12)(- x^2 + 2x + 3) = 2x + 9$. Do (1) nên $2x + 9 > 0$ nên $A > 0$.

Xét : $A^2 = \left(\sqrt{(x+2)(6-x)} - \sqrt{(x+1)(3-x)}\right)^2$. Hiển nhiên $A^2 \ge 0$ nhưng dấu “ = ” không xảy ra (vì $A > 0$). Ta biến đổi A^2 dưới dạng khác :

$$A^2 = (x + 2)(6 - x) + (x + 1)(3 - x) - 2\sqrt{(x+2)(6-x)(x+1)(3-x)} =$$

$$= (x + 1)(6 - x) + (6 - x) + (x + 2)(3 - x) - (3 - x) - 2\sqrt{(x+2)(6-x)(x+1)(3-x)}$$

$$= (x + 1)(6 - x) + (x + 2)(3 - x) - 2\sqrt{(x+2)(6-x)(x+1)(3-x)} + 3$$

$$= \left(\sqrt{(x+1)(6-x)} - \sqrt{(x+2)(3-x)}\right)^2 + 3 .$$

$$A^2 \ge 3. \text{ Do } A > 0 \text{ nên } \min A = \sqrt{3} \text{ với } x = 0.$$

134. **a)** Điều kiện : $x^2 \le 5$.

* Tìm giá trị lớn nhất : Áp dụng bất đẳng thức Bunhiacôpxki :

$$A^2 = (2x + 1.\sqrt{5-x^2})^2 \le (2^2 + 1^1)(x^2 + 5 - x^2) = 25 \;\Rightarrow\; A^2 \le 25.$$

$$A^2 = 25 \Leftrightarrow \begin{cases} \dfrac{x}{2} = \sqrt{5-x^2} \\ x^2 \le 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \ge 0 \\ x^2 = 4(5-x^2) \\ x^2 \le 5 \end{cases} \Leftrightarrow x = 2.$$

Với x = 2 thì A = 5. Vậy max A = 5 với x = 2.

* Tìm giá trị nhỏ nhất : Chú ý rằng tuy từ $A^2 \le 25$, ta có $-5 \le x \le 5$, nhưng không xảy ra $A^2 = -5$. Do tập xác định của A, ta có $x^2 \le 5 \Rightarrow -\sqrt{5} \le x \le \sqrt{5}$. Do đó : $2x \ge -2\sqrt{5}$ và $\sqrt{5-x^2} \ge 0$. Suy ra : $A = 2x + \sqrt{5-x^2} \ge -2\sqrt{5}$. Min $A = -2\sqrt{5}$ với $x = -\sqrt{5}$

b) Xét biểu thức phụ | A | và áp dụng các bất đẳng thức Bunhiacôpxki và Cauchy :

$$|A| = |x|\left(\sqrt{99}.\sqrt{99} + 1.\sqrt{101-x^2}\right) \le |x|\sqrt{(99+1)(99+101-x^2)} = |x|.10.\sqrt{200-x^2} <$$

$$< 10.\frac{x^2 + 200 - x^2}{2} = 1000$$

$$|A| = 1000 \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 \le 101 \\ \dfrac{\sqrt{99}}{1} = \dfrac{\sqrt{99}}{\sqrt{101-x^2}} \\ x^2 = 200 - x^2 \end{cases} \Leftrightarrow x = \pm 10. \text{ Do đó : } -1000 < A < 1000.$$

min A = - 1000 với x = - 10 ; max A = 1000 với x = 10.

135. *Cách 1* : $A = x + y = 1.(x+y) = \left(\dfrac{a}{x} + \dfrac{b}{y}\right)(x+y) = a + \dfrac{ay}{x} + \dfrac{bx}{y} + b$.

Theo bất đẳng thức Cauchy với 2 số dương : $\dfrac{ay}{x} + \dfrac{bx}{y} \ge 2\sqrt{\dfrac{ay}{x}.\dfrac{bx}{y}} = 2\sqrt{ab}$.

Do đó $A \ge a + b + 2\sqrt{ab} = \left(\sqrt{a} + \sqrt{b}\right)^2$.

$$\min A = \left(\sqrt{a}+\sqrt{b}\right)^2 \text{ với } \begin{cases} \dfrac{ay}{x} = \dfrac{bx}{y} \\ \dfrac{a}{x}+\dfrac{b}{y} = 1 \\ x, y > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = a+\sqrt{ab} \\ y = b+\sqrt{ab} \end{cases}$$

Cách 2 : Dùng bất đẳng thức Bunhiacôpxki :

$$A = (x+y).1 = (x+y)\left(\frac{a}{x}+\frac{b}{y}\right) \geq \left(\sqrt{x.\frac{a}{x}}+\sqrt{y.\frac{b}{y}}\right)^2 = \left(\sqrt{a}+\sqrt{b}\right)^2.$$

Từ đó tìm được giá trị nhỏ nhất của A.

136. $A = (x+y)(x+z) = x^2 + xz + xy + yz = x(x+y+z) + yz \geq 2\sqrt{xyz(x+y+z)} = 2$

$$\min A = 2 \text{ khi chẳng hạn } y = z = 1,\ x = \sqrt{2} - 1.$$

137. Theo bất đẳng thức Cauchy : $\dfrac{xy}{z}+\dfrac{yz}{x} \geq 2\sqrt{\dfrac{xy}{z}.\dfrac{yz}{x}} = 2y$.

Tương tự : $\dfrac{yz}{x}+\dfrac{zx}{y} \geq 2z$; $\dfrac{zx}{y}+\dfrac{xy}{z} \geq 2x$. Suy ra $2A \geq 2(x+y+z) = 2$.

$$\min A = 1 \text{ với } x = y = z = \frac{1}{3}.$$

138. Theo bài tập 24 : $\dfrac{x^2}{x+y}+\dfrac{y^2}{y+z}+\dfrac{z^2}{z+x} \geq \dfrac{x+y+z}{2}$. Theo bất đẳng thức Cauchy :

$$\frac{x+y}{2} \geq \sqrt{xy}\ ;\ \frac{y+z}{2} \geq \sqrt{yz}\ ;\ \frac{z+x}{2} \geq \sqrt{zx} \text{ nên } \frac{x+y+z}{2} \geq \frac{\sqrt{xy}+\sqrt{yz}+\sqrt{zx}}{2} = \frac{1}{2}.$$

$$\min A = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = y = z = \frac{1}{3}.$$

139. a) $A = \left(\sqrt{a}+\sqrt{b}\right)^2 \leq \left(\sqrt{a}+\sqrt{b}\right)^2 + \left(\sqrt{a}-\sqrt{b}\right)^2 = 2a+2b \leq 2$.

$$\max A = 2 \Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{a} = \sqrt{b} \\ a+b = 1 \end{cases} \Leftrightarrow a = b = \frac{1}{2}$$

b) Ta có : $\left(\sqrt{a}+\sqrt{b}\right)^4 \leq \left(\sqrt{a}+\sqrt{b}\right)^4 + \left(\sqrt{a}-\sqrt{b}\right)^4 = 2(a^2+b^2+6ab)$

$$\left(\sqrt{a}+\sqrt{c}\right)^4 \le 2(a^2+c^2+6ac)\ ;\ \left(\sqrt{a}+\sqrt{d}\right)^4 \le 2(a^2+d^2+6ad)$$

Tương tự : $\left(\sqrt{b}+\sqrt{c}\right)^4 \le 2(b^2+c^2+6bc)\ ;\ \left(\sqrt{b}+\sqrt{d}\right)^4 \le 2(b^2+d^2+6bd)$

$$\left(\sqrt{c}+\sqrt{d}\right)^4 \le 2(c^2+d^2+6cd)$$

Suy ra : $B \le 6(a^2+b^2+c^2+d^2+2ab+2ac+2ad+2bc+2bd+2cd) = 6(a+b+c+d)^2 \le 6$

$$\max B = 6 \Leftrightarrow \begin{cases}\sqrt{a}=\sqrt{b}=\sqrt{c}=\sqrt{d}\\ a+b+c+d=1\end{cases} \Leftrightarrow a=b=c=d=\frac{1}{4}$$

140. $A = 3^x + 3^y \ge 2.\sqrt{3^x.3^y} = 2\sqrt{3^{x+y}} = 2.\sqrt{3^4} = 18$. min A = 18 với x = y = 2.

141. Không mất tính tổng quát, giả sử $a + b \ge c + d$. Từ giả thiết suy ra :

$$b+c \ge \frac{a+b+c+d}{2}.$$

$$A = \frac{b}{c+d}+\frac{c}{a+b} = \frac{b+c}{c+d} - \left(\frac{c}{c+d}-\frac{c}{a+b}\right) \ge \frac{a+b+c+d}{2(c+d)} - \left(\frac{c+d}{c+d}-\frac{c+d}{a+b}\right)$$

Đặt $a + b = x$; $c + d = y$ với $x \ge y > 0$, ta có :

$$A \ge \frac{x+y}{2y}-\frac{y}{y}+\frac{y}{x} = \frac{x}{2y}+\frac{1}{2}-1+\frac{y}{x} = \left(\frac{x}{2y}+\frac{y}{x}\right)-\frac{1}{2} \ge 2.\sqrt{\frac{x}{2y}.\frac{y}{x}}-\frac{1}{2} = \sqrt{2}-\frac{1}{2}$$

$\min A = \sqrt{2}-\frac{1}{2} \Leftrightarrow d = 0\ ,\ x = y\sqrt{2}\ ,\ b+c \ge a+d$; chẳng hạn khi

$$a=\sqrt{2}+1, b=\sqrt{2}-1, c=2, d=0$$

142. **a)** $(x-3)^2 + (\sqrt{x}-\sqrt{3})^2 = 0$. Đáp số : x = 3.

b) Bình phương hai vế, đưa về : $(x^2 + 8)(x^2 – 8x + 8) = 0$. Đáp số : $x = 4 + 2\sqrt{2}$.

c) Đáp số : x = 20.

d) $\sqrt{x-1} = 2+\sqrt{x+1}$. Vế phải lớn hơn vế trái. Vô nghiệm.

e) Chuyển vế : $\sqrt{x-2\sqrt{x-1}} = 1+\sqrt{x-1}$. Bình phương hai vế. Đáp số : x = 1.

g) Bình phương hai vế. Đáp số : $\frac{1}{2} \le x \le 1$

h) Đặt $\sqrt{x-2}$ = y. Đưa về dạng $|y-2|+|y-3| = 1$. Chú ý đến bất đẳng thức :

$$|y-2|+|3-y| \ge |y-2+3-y| = 1.$$ Tìm được $2 \le y \le 3$. Đáp số : $6 \le x \le 11$.

i) Chuyển vế : $\sqrt{x+\sqrt{1-x}} = 1-\sqrt{x}$, rồi bình phương hai vế. Đáp : x = 0 (chú ý loại x = $\frac{16}{25}$)

k) Đáp số : $\frac{16}{25}$.

l) Điều kiện : x ≥ 1 hoặc x = - 1. Bình phương hai vế rồi rút gọn :

$$2\sqrt{2(x+1)^2(x+3)(x-1)} = x^2-1.$$

Bình phương hai vế : $8(x + 1)^2(x + 3)(x – 1) = (x + 1)^2(x – 1)^2 \Leftrightarrow (x + 1)^2(x – 1)(7x + 25) = 0$

$$x = -\frac{25}{7}$$ loại. Nghiệm là : $x = \pm 1$.

m) Vế trái lớn hơn x, vế phải không lớn hơn x. Phương trình vô nghiệm.

n) Điều kiện : x ≥ - 1. Bình phương hai vế, xuất hiện điều kiện x ≤ - 1. Nghiệm là : x = - 1.

o) Do x ≥ 1 nên vế trái lớn hơn hoặc bằng 2, vế phải nhỏ hơn hoặc bằng 2. Suy ra hai vế bằng 2, khi đó x = 1, thỏa mãn phương trình.

p) Đặt $\sqrt{2x+3+\sqrt{x+2}} = y$; $\sqrt{2x+2-\sqrt{x+2}} = z$ (1). Ta có :

$$y^2-z^2 = 1+2\sqrt{x+2} \ ; \ y+z = 1+2\sqrt{x+2}.$$ Suy ra y – z = 1.

Từ đó $z = \sqrt{x+2}$ (2). Từ (1) và (2) tính được x. Đáp số : x = 2 (chú ý loại x = - 1).

q) Đặt $2x^2 – 9x + 4 = a \ge 0$; $2x – 1 \ge b \ge 0$. Phương trình là : $\sqrt{a}+3\sqrt{b} = \sqrt{a+15b}$. Bình phương hai vế rồi rút gọn ta được : b = 0 hoặc b = a. Đáp số : $\frac{1}{2}$; 5

144. Ta có :

$$\frac{1}{\sqrt{k}} = \frac{2}{2\sqrt{k}} > \frac{2}{\sqrt{k}+\sqrt{k+1}} = \frac{2\left(\sqrt{k+1}-\sqrt{k}\right)}{\left(\sqrt{k+1}+\sqrt{k}\right)\left(\sqrt{k+1}-\sqrt{k}\right)} = 2\left(\sqrt{k+1}-\sqrt{k}\right).$$

Vậy :

$$1+\frac{1}{\sqrt{2}}+\frac{1}{\sqrt{3}}+...+\frac{1}{\sqrt{n}} > 2(\sqrt{2}-1)+2(\sqrt{3}-\sqrt{2})+2(\sqrt{4}-\sqrt{3})+...+2(\sqrt{n+1}-\sqrt{n}) =$$

$$= 2(\sqrt{n+1}-1) \quad \text{(đpcm).}$$

150. Đưa các biểu thức dưới dấu căn về dạng các bình phương đúng. M = -2

151. Trục căn thức ở mẫu từng hạng tử. Kết quả : A = $\sqrt{n}$ - 1.

152. Ta có : $\dfrac{1}{\sqrt{a}-\sqrt{a+1}} = -(\sqrt{a}+\sqrt{a+1}) \Rightarrow P = -(\sqrt{2}+\sqrt{2n+1})$.

P không phải là số hữu tỉ (chứng minh bằng phản chứng).

153. Ta hãy chứng minh : $\dfrac{1}{(n+1)\sqrt{n}+n\sqrt{n+1}} = \dfrac{1}{\sqrt{n}} - \dfrac{1}{\sqrt{n+1}} \Rightarrow A = \dfrac{9}{10}$

154. $1+\dfrac{1}{\sqrt{2}}+\dfrac{1}{\sqrt{3}}+\dfrac{1}{\sqrt{4}}+...+\dfrac{1}{\sqrt{n}} > \dfrac{1}{\sqrt{n}}.n = \sqrt{n}$.

155. Ta có a + 1 = $\sqrt{17}$. Biến đổi đa thức trong ngoặc thành tổng các lũy thừa cơ số a + 1

$$A = [(a+1)^5 - 3(a+1)^4 - 15(a+1)^3 + 52(a+1)^2 - 14(a+1)]^{2000}$$

$$= (259\sqrt{17} - 225\sqrt{17} - 34\sqrt{17} - 1)^{2000} = 1.$$

156. Biến đổi : $\sqrt{a}-\sqrt{a-1} = \dfrac{1}{\sqrt{a}+\sqrt{a-1}}$; $\sqrt{a-2}-\sqrt{a-3} = \dfrac{1}{\sqrt{a-2}+\sqrt{a-3}}$.

157. $x^2 - \sqrt{x} + \dfrac{1}{2} = x^2 - x + \dfrac{1}{4} + x - \sqrt{x} + \dfrac{1}{4} = \left(x - \dfrac{1}{2}\right)^2 + \left(\sqrt{x} - \dfrac{1}{2}\right)^2 \ge 0$.

Dấu " = " không xảy ra vì không thể có đồng thời : $x = \dfrac{1}{2}$ và $\sqrt{x} = \dfrac{1}{2}$.

168. Trước hết ta chứng minh : $a+b \le \sqrt{2(a^2+b^2)}$ (*) $(a+b \ge 0)$

Áp dụng (*) ta có : $S = \sqrt{x-1}+\sqrt{y-2} \le \sqrt{2(x-1+y-2)} = \sqrt{2}$

$$\max S = \sqrt{2} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x-1 = y-2 \\ x+y = 4 \end{array}\right. \Leftrightarrow \begin{cases} x = \dfrac{3}{2} \\ y = \dfrac{5}{2} \end{cases}$$

* Có thể tính S^2 rồi áp dụng bất đẳng thức Cauchy.

180. Ta phải có $|A| \le \sqrt{3}$. Dễ thấy A > 0. Ta xét biểu thức : $B = \dfrac{1}{A} = 2 - \sqrt{3-x^2}$. Ta có :

$$0 \le \sqrt{3-x^2} \le \sqrt{3} \Rightarrow -\sqrt{3} \le -\sqrt{3-x^2} \le 0 \Rightarrow 2-\sqrt{3} \le 2-\sqrt{3-x^2} \le 2.$$

$\min B = 2-\sqrt{3} \Leftrightarrow \sqrt{3} = \sqrt{3-x^2} \Leftrightarrow x = 0$. Khi đó $\max A = \dfrac{1}{2-\sqrt{3}} = 2+\sqrt{3} \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow$ $\max B = 2 \Leftrightarrow \sqrt{3-x^2} = 0 \Leftrightarrow x = \pm\sqrt{3}$. Khi đó min A = $\dfrac{1}{2}$

181. Để áp dụng bất đẳng thức Cauchy, ta xét biểu thức : $B = \dfrac{2x}{1-x} + \dfrac{1-x}{x}$. Khi đó :

$$B \ge 2\sqrt{\frac{2x}{1-x}.\frac{1-x}{x}} = 2\sqrt{2}.\ B = 2\sqrt{2} \Leftrightarrow \begin{cases} \dfrac{2x}{1-x} = \dfrac{1-x}{x} & (1) \\ 0 < x < 1 & (2) \end{cases}$$

Giải (1) : $2x^2 = (1-x)^2 \Leftrightarrow |x\sqrt{2}| = |1-x|$. Do $0 < x < 1$ nên $x\sqrt{2} = 1-x \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow x = \frac{1}{\sqrt{2}+1} = \sqrt{2}-1.$$

Như vậy $\min B = 2\sqrt{2} \Leftrightarrow x = \sqrt{2} - 1$.

Bây giờ ta xét hiệu : $A - B = \left(\dfrac{2}{1-x} + \dfrac{1}{x}\right) - \left(\dfrac{2x}{1-x} + \dfrac{1-x}{x}\right) = \dfrac{2-2x}{1-x} + \dfrac{1-1+x}{x} = 2+1 = 3$

Do đó $\min A = 2\sqrt{2} + 3$ khi và chỉ khi $x = \sqrt{2} - 1$.

182. a) Điều kiện : $x \ge 1$, $y \ge 2$. Bất đẳng thức Cauchy cho phép làm giảm một tổng :

$\dfrac{a+b}{2} \ge \sqrt{ab}$. Ở đây ta muốn làm tăng một tổng. Ta dùng bất đẳng thức :

$a + b \le \sqrt{2(a^2+b^2)}$

$$A = \sqrt{x-1} + \sqrt{y-2} \le \sqrt{2(x-1+y-3)} = \sqrt{2}$$

$$\max A = \sqrt{2} \Leftrightarrow \begin{cases} x-1 = y-2 \\ x+y = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1,5 \\ y = 2,5 \end{cases}$$

Cách khác : Xét A^2 rồi dùng bất đẳng thức Cauchy.

b) Điều kiện : $x \ge 1$, $y \ge 2$. Bất đẳng thức Cauchy cho phép làm trội một tích : $\sqrt{ab} \le \dfrac{a+b}{2}$

Ta xem các biểu thức $\sqrt{x-1}$, $\sqrt{y-2}$ là các tích :

$\sqrt{x-1} = \sqrt{1.(x-1)}$, $\sqrt{y-2} = \dfrac{\sqrt{2(y-2)}}{\sqrt{2}}$

Theo bất đẳng thức Cauchy : $\frac{\sqrt{x-1}}{x} = \frac{\sqrt{1.(x-1)}}{x} \le \frac{1+x-1}{2x} = \frac{1}{2}$

$$\frac{\sqrt{y-2}}{y} = \frac{\sqrt{2.(y-2)}}{y\sqrt{2}} \le \frac{2+y-2}{2y\sqrt{2}} = \frac{1}{2\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{4}$$

$$\max B = \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{2}}{4} = \frac{2+\sqrt{2}}{4} \Leftrightarrow \begin{cases} x-1=1 \\ y-2=2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=2 \\ y=4 \end{cases}$$

183. $a = \frac{1}{\sqrt{1997}+\sqrt{1996}}$, $b = \frac{1}{\sqrt{1998}+\sqrt{1997}}$. Ta thấy

$\sqrt{1997}+\sqrt{1996} < \sqrt{1998}+\sqrt{1997}$

Nên $a < b$.

184. **a)** min A = $5 - 2\sqrt{6}$ với x = 0. max A = $\frac{1}{5}$ với x = ± $\sqrt{6}$.

b) min B = 0 với x = 1 ± $\sqrt{5}$. max B = $\sqrt{5}$ với x = 1

185. Xét $-1 \le x \le 0$ thì $A \le 0$. Xét $0 \le x \le 1$ thì $A = \sqrt{x^2(1-x^2)} \le \frac{x^2+(1-x^2)}{2} = \frac{1}{2}$.

$$\max A = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 = 1-x^2 \\ x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow x = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

186. $A = |x-y| \ge 0$, do đó A lớn nhất khi và chỉ khi A^2 lớn nhất. Theo bđt Bunhiacôpxki :

$$A^2 = (x-y)^2 = \left(1.x - \frac{1}{2}.2y\right)^2 \le \left(1+\frac{1}{4}\right)(x^2+4y^2) = \frac{5}{4}$$

$$\max A = \frac{\sqrt{5}}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{2y}{x} = -\frac{1}{2} \\ x^2+4y^2=1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{2\sqrt{5}}{5} \\ y = \frac{\sqrt{5}}{10} \end{cases} \text{hoặc} \begin{cases} x = \frac{2\sqrt{5}}{5} \\ y = -\frac{\sqrt{5}}{10} \end{cases}$$

187. **a)** *Tìm giá trị lớn nhất* : Từ giả thiết :

$$\begin{cases} 0 \le x \le 1 \\ 0 \le y \le 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^3 \le x^2 \\ y^3 \le y^2 \end{cases} \Leftrightarrow x^3 + y^3 \le x^2 + y^2 = 1$$

$$\max A = 1 \Leftrightarrow \begin{cases} x^3 = x^2 \\ y^3 = y^2 \end{cases} \Leftrightarrow x = 0, y = 1 \ \text{V} \ x = 1, y = 0$$

b) *Tìm giá trị nhỏ nhất* : $(x + y)^2 \le 2(x^2 + y^2) = 2 \Rightarrow x + y \le \sqrt{2} \Rightarrow \dfrac{x+y}{\sqrt{2}} \le 1$. Do đó :

$x^3 + y^3 \ge \dfrac{(x^3+y^3)(x+y)}{\sqrt{2}}$. Theo bất đẳng thức Bunhiacôpxki :

$$(x^3 + y^3)(x + y) = \left[\left(\sqrt{x^3}\right)^2 + \left(\sqrt{y^3}\right)^2\right]\left[\left(\sqrt{x}\right)^2 + \left(\sqrt{y}\right)^2\right] \ge \left(\sqrt{x^3}.\sqrt{x} + \sqrt{y^3}.\sqrt{y}\right)^2 = (x^2 + y^2) = 1$$

$$\min A = \frac{1}{\sqrt{2}} \Leftrightarrow x = y = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

188. Đặt $\sqrt{x} = a$; $\sqrt{y} = b$, ta có a, b ≥ 0, $a + b = 1$.

$$A = a^3 + b^3 = (a + b)(a^2 - ab + b^2) = a^2 - ab + b^2 = (a + b)^2 - 3ab = 1 - 3ab.$$

Do $ab \ge 0$ nên $A \le 1$. max A = 1 $\Leftrightarrow$ a = 0 hoặc b = 0 $\Leftrightarrow$ x = 0 hoặc x = 1, y = 0.

Ta có $ab \le \dfrac{(a+b)^2}{4} = \dfrac{1}{4} \Rightarrow ab \le \dfrac{1}{4} \Rightarrow 1 - 3ab \ge \dfrac{1}{4}$. $\min A = \dfrac{1}{4} \Leftrightarrow x = y = \dfrac{1}{4}$

189. Điều kiện : $1 - x \ge 0$, $2 - x \ge 0$ nên $x \le 1$. Ta có :

$$\sqrt{1-x} + \sqrt{(x-1)(x-2)} - |x-2|\sqrt{\frac{x-1}{x-2}} = 3$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{1-x} + \sqrt{(x-1)(x-2)} - \sqrt{(x-1)(x-2)} = 3 \Leftrightarrow \sqrt{1-x} = 3 \Leftrightarrow x = -8.$$

190. Ta có : $6 + 4x + 2x^2 = 2(x^2 + 2x + 1) + 4 = 2(x + 1)^2 + 4 > 0$ với mọi x. Vậy phương trình xác định với mọi giá trị của x. Đặt $\sqrt{x^2 + 2x + 3} = y \ge 0$, phương trình có dạng :

$$y^2 - y\sqrt{2} - 12 = 0 \Leftrightarrow (y - 3\sqrt{2})(y + 2\sqrt{2}) = 0 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} y = 3\sqrt{2} \\ y = -2\sqrt{2} \ \ (\text{loai vì } y \ge 0 \end{array}\right.$$

Do đó $\sqrt{x^2 + 2x + 3} = 3\sqrt{2} \Leftrightarrow x^2 + 2x + 3 = 18 \Leftrightarrow (x - 3)(x + 5) = 0 \Leftrightarrow x = 3 ; x = -5$.

191. Ta có :

$$\frac{1}{(k+1)\sqrt{k}} = \sqrt{k}.\frac{1}{(k+1)k} = \sqrt{k}\left(\frac{1}{k} - \frac{1}{k+1}\right) = \sqrt{k}\left(\frac{1}{\sqrt{k}} + \frac{1}{\sqrt{k+1}}\right)\left(\frac{1}{\sqrt{k}} - \frac{1}{\sqrt{k+1}}\right)$$

$= \left(1+\frac{\sqrt{k}}{\sqrt{k+1}}\right)\left(\frac{1}{\sqrt{k}}-\frac{1}{\sqrt{k+1}}\right)$. Do đó : $\frac{1}{(k+1)\sqrt{k}} < 2\left(\frac{1}{\sqrt{k}}-\frac{1}{\sqrt{k+1}}\right)$.

Vậy :

$$\frac{1}{2}+\frac{1}{3\sqrt{2}}+\frac{1}{4\sqrt{3}}+...+\frac{1}{(n+1)\sqrt{n}} < 2\left(1-\frac{1}{\sqrt{2}}\right)+2\left(\frac{1}{\sqrt{2}}-\frac{1}{\sqrt{3}}\right)+...+2\left(\frac{1}{\sqrt{n}}-\frac{1}{\sqrt{n+1}}\right)$$

$= 2\left(1-\frac{1}{\sqrt{n+1}}\right) < 2$ (đpcm).

192. Dùng bất đẳng thức Cauchy $\frac{1}{\sqrt{ab}} > \frac{2}{a+b}$ (a, b > 0 ; a ≠ 0).

193. Đặt $x - y = a$, $\sqrt{x} + \sqrt{y} = b$ (1) thì $a, b \in \mathbf{Q}$.

a) Nếu $b = 0$ thì $x = y = 0$, do đó $\sqrt{x}$, $\sqrt{y} \in \mathbf{Q}$.

b) Nếu $b \neq 0$ thì $\frac{x-y}{\sqrt{x}+\sqrt{y}} = \frac{a}{b} \Rightarrow \sqrt{x}-\sqrt{y} = \frac{a}{b} \in \mathbf{Q}$ (2).

Từ (1) và (2) : $\sqrt{x} = \frac{1}{2}\left(b+\frac{a}{b}\right) \in Q$; $\sqrt{y} = \frac{1}{2}\left(b-\frac{a}{b}\right) \in Q$.

199. Nhận xét : $\left(\sqrt{x^2+a^2}+x\right)\left(\sqrt{x^2+a^2}-x\right) = a^2$. Do đó :

$$2\left(x+\sqrt{x^2+a^2}\right) \le \frac{5a^2}{\sqrt{x^2+a^2}} \quad (1) \Leftrightarrow 2\left(x+\sqrt{x^2+a^2}\right) \le \frac{5\left(\sqrt{x^2+a^2}+x\right)\left(\sqrt{x^2+a^2}-x\right)}{\sqrt{x^2+a^2}}$$

Do $a \neq 0$ nên : $\sqrt{x^2+a^2}+x > \sqrt{x^2}+x = |x|+x \ge 0$. Suy ra : $\sqrt{x^2+a^2}+x > 0$, $\forall x$.

Vì vậy : (1) $\Leftrightarrow$

$$2\sqrt{x^2+a^2} \le 5\left(\sqrt{x^2+a^2}-x\right) \Leftrightarrow 5x \le 3\sqrt{x^2+a^2} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x \le 0 \\ \begin{cases} x > 0 \\ 25x^2 \le 9x^2+9a^2 \end{cases} \end{array}\right.$$

$$\Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} x \le 0 \\ 0 < x \le \frac{3}{4}|a| \end{array}\right. \Leftrightarrow x \le \frac{3}{4}|a|.$$

207. c) Trước hết tính x theo a được $x = \dfrac{1-2a}{2\sqrt{a(1-a)}}$. Sau đó tính $\sqrt{1+x^2}$ được $\dfrac{1}{2\sqrt{a(1-a)}}$.

Đáp số : B = 1.

d) Ta có $a^2 + 1 = a^2 + ab + bc + ca = (a + b)(a + c)$. Tương tự :

$b^2 + 1 = (b + a)(b + c)$; $c^2 + 1 = (c + a)(c + b)$. Đáp số : M = 0.

208. Gọi vế trái là A > 0. Ta có $A^2 = \dfrac{2x+4}{\sqrt{x}}$. Suy ra điều phải chứng minh.

209. Ta có : $a + b = -1$, $ab = -\dfrac{1}{4}$ nên : $a^2 + b^2 = (a + b)^2 - 2ab = 1 + \dfrac{1}{2} = \dfrac{3}{2}$.

$$a^4 + b^4 = (a^2 + b^2)^2 - 2a^2b^2 = \frac{9}{4} - \frac{1}{9} = \frac{17}{8}\ ;\ a^3 + b^3 = (a + b)^3 - 3ab(a + b) = -1 - \frac{3}{4} = -\frac{7}{4}$$

Do đó : $a^7 + b^7 = (a^3 + b^3)(a^4 + b^4) - a^3b^3(a + b) = -\dfrac{7}{4}.\dfrac{17}{8} - \left(-\dfrac{1}{64}\right)(-1) = -\dfrac{239}{64}$.

210. a) $a^2 = (\sqrt{2}-1)^2 = 3 - 2\sqrt{2} = \sqrt{9} - \sqrt{8}$.

$$a^3 = (\sqrt{2}-1)^3 = 2\sqrt{2} - 6 + 3\sqrt{2} - 1 = 5\sqrt{2} - 7 = \sqrt{50} - \sqrt{49}.$$

b) *Theo khai triển Newton* : $(1 - \sqrt{2})^n = A - B\sqrt{2}$; $(1 + \sqrt{2})^n = A + B\sqrt{2}$ với $A, B \in N$

Suy ra : $A^2 - 2B^2 = (A + B\sqrt{2})(A - B\sqrt{2}) = [(1 + \sqrt{2})(1 - \sqrt{2})]^n = (-1)^n$.

Nếu n chẵn thì $A^2 - 2b^2 = 1$ (1). Nếu n lẻ thì $A^2 - 2B^2 = -1$ (2).

Bây giờ ta xét a^n. Có hai trường hợp :

* *Nếu n chẵn thì* : $a^n = (\sqrt{2} - 1)^n = (1 - \sqrt{2})^n = A - B\sqrt{2} = \sqrt{A^2} - \sqrt{2B^2}$. Điều kiện $A^2 - 2B^2 = 1$ được thỏa mãn do (1).

* *Nếu n lẻ thì* : $a^n = (\sqrt{2} - 1)^n = -(1 - \sqrt{2})^n = B\sqrt{2} - A = \sqrt{2B^2} - \sqrt{A^2}$. Điều kiện $2B^2 - A^2 = 1$ được thỏa mãn do (2).

211. Thay $a = \sqrt{2}$ vào phương trình đã cho : $2\sqrt{2} + 2a + b\sqrt{2} + c = 0$

$$\Leftrightarrow \sqrt{2}(b + 2) = -(2a + c).$$

Do a, b, c hữu tỉ nên phải có b + 2 = 0 do đó 2a + c = 0. Thay b = - 2 , c = - 2a vào phương trình đã cho :

$$x^3 + ax^2 - 2x - 2a = 0 \Leftrightarrow x(x^2 - 2) + a(x^2 - 2) = 0 \Leftrightarrow (x^2 - 2)(x + a) = 0.$$

Các nghiệm phương trình đã cho là: $\pm\sqrt{2}$ và - a.

212. Đặt $A = \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + ... + \frac{1}{\sqrt{n}}$.

a) *Chứng minh* $A > 2\sqrt{n} - 3$: **Làm giảm mỗi số hạng của A :**

$$\frac{1}{\sqrt{k}} = \frac{2}{\sqrt{k} + \sqrt{k}} > \frac{2}{\sqrt{k+1} + \sqrt{k}} = 2\left(\sqrt{k+1} - \sqrt{k}\right).$$

Do đó $A > 2\left[\left(-\sqrt{2} + \sqrt{3}\right) + \left(-\sqrt{3} + \sqrt{4}\right) + ... + \left(-\sqrt{n} + \sqrt{n+1}\right)\right] =$

$$= 2\left(\sqrt{n+1} - \sqrt{2}\right) = 2\sqrt{n+1} - 2\sqrt{2} > 2\sqrt{n+1} - 3 > 2\sqrt{n} - 3.$$

b) *Chứng minh* $A < 2\sqrt{n} - 2$: **Làm trội mỗi số hạng của A :**

$$\frac{1}{\sqrt{k}} = \frac{2}{\sqrt{k} + \sqrt{k}} < \frac{2}{\sqrt{k} + \sqrt{k-1}} = 2\left(\sqrt{k} - \sqrt{k-1}\right)$$

Do đó : $A < 2\left[\left(\sqrt{n} - \sqrt{n-1}\right) + ... + \left(\sqrt{3} - \sqrt{2}\right) + \left(\sqrt{2} - \sqrt{1}\right)\right] = 2\sqrt{n} - 2.$

213. Kí hiệu $a_n = \sqrt{6 + \sqrt{6 + ... + \sqrt{6 + \sqrt{6}}}}$ có n dấu căn. Ta có :

$$a_1 = \sqrt{6} < 3 ; a_2 = \sqrt{6 + a_1} < \sqrt{6+3} = 3 ; a_3 = \sqrt{6 + a_2} < \sqrt{6+3} = 3 ... a_{100} = \sqrt{6 + a_{99}} < \sqrt{6+3} = 3$$

Hiển nhiên $a_{100} > \sqrt{6} > 2$. Như vậy $2 < a_{100} < 3$, do đó $[a_{100}] = 2$.

214. a) <u>*Cách 1*</u> (tính trực tiếp) : $a^2 = (2 + \sqrt{3})^2 = 7 + 4\sqrt{3}$.

Ta có $4\sqrt{3} = \sqrt{48}$ nên $6 < 4\sqrt{3} < 7 \Rightarrow 13 < a^2 < 14$. Vậy $[a^2] = 13$.

<u>*Cách 2*</u> (tính gián tiếp) : Đặt $x = (2 + \sqrt{3})^2$ thì $x = 7 + 4\sqrt{3}$.

Xét biểu thức $y = (2 - \sqrt{3})^2$ thì $y = 7 - 4\sqrt{3}$. Suy ra $x + y = 14$.

Dễ thấy $0 < 2 - \sqrt{3} < 1$ nên $0 < (2 - \sqrt{3})^2 < 1$, tức là $0 < y < 1$. Do đó $13 < x < 14$.

Vậy $[x] = 13$ tức là $[a^2] = 13$.

b) Đáp số : $[a^3] = 51$.

215. Đặt $x - y = a$; $\sqrt{x} + \sqrt{y} = b$ (1) thì a và b là số hữu tỉ. Xét hai trường hợp :

a) Nếu $b \neq 0$ thì $\dfrac{x-y}{\sqrt{x}+\sqrt{y}} = \dfrac{a}{b} \Rightarrow \sqrt{x} - \sqrt{y} = \dfrac{a}{b}$ là số hữu tỉ (2). Từ (1) và (2) ta có :

$$\sqrt{x} = \frac{1}{2}\left(b + \frac{a}{b}\right) \text{ là số hữu tỉ ; } \sqrt{y} = \frac{1}{2}\left(b - \frac{a}{b}\right) \text{ là số hữu tỉ.}$$

b) Nếu b = 0 thì x = y = 0, hiển nhiên $\sqrt{x}$, $\sqrt{y}$ là số hữu tỉ.

216. Ta có

$$\frac{1}{(n+1)\sqrt{n}} = \frac{\sqrt{n}}{n(n+1)} = \sqrt{n}\left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1}\right) = \sqrt{n}\left(\frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{1}{\sqrt{n+1}}\right)\left(\frac{1}{\sqrt{n}} - \frac{1}{\sqrt{n+1}}\right) =$$

$$= \left(1 + \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n+1}}\right)\left(\frac{1}{\sqrt{n}} - \frac{1}{\sqrt{n+1}}\right) < 2\left(\frac{1}{\sqrt{n}} - \frac{1}{\sqrt{n+1}}\right).$$ Từ đó ta giải được bài toán.

217. Chứng minh bằng phản chứng. Giả sử trong 25 số tự nhiên đã cho, không có hai số nào bằng nhau. Không mất tính tổng quát, giả sử $a_1 < a_2 < \ldots. < a_{25}$. Suy ra : $a_1 \geq 1$, $a_2 \geq 2$, …

$a_{25} \geq 25$. Thế thì : $\dfrac{1}{\sqrt{a_1}} + \dfrac{1}{\sqrt{a_2}} + \ldots. + \dfrac{1}{\sqrt{a_{25}}} \leq \dfrac{1}{\sqrt{1}} + \dfrac{1}{\sqrt{2}} + \ldots. + \dfrac{1}{\sqrt{25}}$ (1). Ta lại có :

$$\frac{1}{\sqrt{25}} + \frac{1}{\sqrt{24}} + \ldots. + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{1}} = \frac{2}{\sqrt{25}+\sqrt{25}} + \frac{2}{\sqrt{24}+\sqrt{24}} + \ldots. + \frac{2}{\sqrt{2}+\sqrt{2}} + 1 <$$

$$< \frac{2}{\sqrt{24}+\sqrt{24}} + \frac{2}{\sqrt{23}+\sqrt{23}} + \ldots. + \frac{2}{\sqrt{2}+\sqrt{2}} + 1 = 2\left(\sqrt{25} - \sqrt{24} + \sqrt{24} - \sqrt{23} + \ldots. + \sqrt{2} - \sqrt{1}\right) + 1 =$$

$$= 2\left(\sqrt{25} - \sqrt{1}\right) + 1 = 9 \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra : $\dfrac{1}{\sqrt{a_1}} + \dfrac{1}{\sqrt{a_2}} + \ldots. + \dfrac{1}{\sqrt{a_{25}}} < 9$, trái với giả thiết. Vậy tồn tại hai số bằng nhau trong 25 số a_1 , a_2 , … , a_{25}.

218. Điều kiện : $0 \leq x \leq 4$. Đặt $\sqrt{2+\sqrt{x}} = a \geq 0$; $\sqrt{2-\sqrt{x}} = b \geq 0$.

Ta có : $ab = \sqrt{4-x}$, $a^2 + b^2 = 4$. Phương trình là : $\dfrac{a^2}{\sqrt{2}+a} + \dfrac{b^2}{\sqrt{2}-b} = \sqrt{2}$

$$\Rightarrow a^2\sqrt{2} - a^2b + b^2\sqrt{2} + ab^2 = \sqrt{2}(2 - b\sqrt{2} + a\sqrt{2} - ab)$$

$$\Rightarrow \sqrt{2}(a^2 + b^2 - 2 + ab) - ab(a - b) = 2(a - b)$$

$$\Rightarrow\ \sqrt{2}\,(2 + ab) = (a – b)(2 + ab) \quad (\text{chú ý}: a^2 + b^2 = 4)$$

$$\Rightarrow\ a – b = \sqrt{2} \quad (\text{do } ab + 2 \neq 0)$$

Bình phương : $a^2 + b^2 – 2ab = 2 \Rightarrow 2ab = 2 \Rightarrow ab = 1 \Rightarrow \sqrt{4-x} = 1$. Tìm được $x = 3$.

219. Điều kiện : $0 < x \le 1$, $a \ge 0$. Bình phương hai vế rồi thu gọn : $\sqrt{1-x^2} = \dfrac{a-1}{a+1}$.

Với $a \ge 1$, bình phương hai vế, cuối cùng được : $x = \dfrac{2\sqrt{a}}{a+1}$.

Điều kiện $x \le 1$ thỏa mãn (theo bất đẳng thức Cauchy).

Kết luận : Nghiệm là $x = \dfrac{2\sqrt{a}}{a+1}$. Với $a \ge 1$.

220. Nếu $x = 0$ thì $y = 0$, $z = 0$. Tương tự đối với y và z. Nếu $xyz \neq 0$, hiển nhiên $x, y, z > 0$

Từ hệ phương trình đã cho ta có : $\sqrt{x} = \dfrac{2y}{1+y} \le \dfrac{2y}{2\sqrt{y}} = \sqrt{y}$.

Tương tự $\sqrt{y} \le \sqrt{z}$; $\sqrt{z} \le \sqrt{x}$. Suy ra $x = y = z$. Xảy ra dấu “ = ” ở các bất đẳng thức trên với $x = y = z = 1$. Kết luận : Hai nghiệm $(0 ; 0 ; 0)$, $(1 ; 1 ; 1)$.

221. a) Đặt $A = (8 + 3\sqrt{7})^7$. Để chứng minh bài toán, chỉ cần tìm số B sao cho $0 < B < \dfrac{1}{10^7}$ và $A + B$ là số tự nhiên.

Chọn $B = (8 - 3\sqrt{7})^7$. Dễ thấy $B > 0$ vì $8 > 3\sqrt{7}$. Ta có $8 + 3\sqrt{7} > 10$ suy ra :

$$\frac{1}{\left(8+3\sqrt{7}\right)^7} < \frac{1}{10^7} \Rightarrow \left(8-3\sqrt{7}\right)^7 < \frac{1}{10^7}$$

Theo khai triển Newton ta lại có : $A = (8 + 3\sqrt{7})^7 = a + b\sqrt{7}$ với $a, b \in N$.

$B = (8 - 3\sqrt{7})^7 = a - b\sqrt{7}$. Suy ra $A + B = 2a$ là số tự nhiên.

Do $0 < B < \dfrac{1}{10^7}$ và $A + B$ là số tự nhiên nên A có bảy chữ số 9 liền sau dấu phẩy.

Chú ý : $10^{-7} = 0{,}0000001$.

b) Giải tương tự như câu a.